

DEBRECENI EGYETEM KOSSUTH LAJOS GYAKORLÓ  
GIMNÁZIUMA ÉS ÁLTALÁNOS ISKOLÁJA  
ARANY JÁNOS TÉRI FELADATELLÁTÁSI HELY

## **Helyi tanterv**

**2020**

**Általános iskolai képzés**

**1-4. évfolyam**

**Technika és tervezés**

Készült a 2020. évi Kerettanterv Technika és tervezés 1–4. évfolyam számára dokumentum alapján.

## Tartalom

|                                                            |    |
|------------------------------------------------------------|----|
| Technika és tervezés 1-2.évfolyam .....                    | 6  |
| 1–2. évfolyam.....                                         | 7  |
| 1.évfolyam.....                                            | 8  |
| TÉMAKÖR .....                                              | 8  |
| Anyagok a környezetünkben .....                            | 8  |
| ÓRASZÁM:.....                                              | 8  |
| TANULÁSI EREDMÉNYEK .....                                  | 8  |
| FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK.....                    | 9  |
| FOGALMAK .....                                             | 9  |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b> .....                                 | 9  |
| TÉMAKÖR: .....                                             | 9  |
| Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés ..... | 9  |
| ÓRASZÁM:.....                                              | 9  |
| TANULÁSI EREDMÉNYEK .....                                  | 9  |
| FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK.....                    | 10 |
| FOGALMAK .....                                             | 11 |
| TÉMAKÖR: .....                                             | 12 |
| Otthon – család – életmód .....                            | 12 |
| ÓRASZÁM:.....                                              | 12 |
| TANULÁSI EREDMÉNYEK .....                                  | 12 |
| FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK.....                    | 13 |
| FOGALMAK .....                                             | 14 |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b> .....                                 | 14 |
| TÉMAKÖR: .....                                             | 15 |
| Jeles napok, ünnepek.....                                  | 15 |
| ÓRASZÁM .....                                              | 15 |
| TANULÁSI EREDMÉNYEK .....                                  | 15 |
| FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK.....                    | 15 |
| Témakör: .....                                             | 16 |
| Közlekedés.....                                            | 16 |
| Óraszám:.....                                              | 16 |

|                                                            |    |
|------------------------------------------------------------|----|
| TANULÁSI EREDMÉNYEK .....                                  | 16 |
| FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK.....                    | 16 |
| FOGALMAK .....                                             | 16 |
| 2. évfolyam .....                                          | 18 |
| 1–2. évfolyam.....                                         | 19 |
| TÉMAKÖR .....                                              | 21 |
| Anyagok a környezetünkben .....                            | 21 |
| ÓRASZÁM: .....                                             | 21 |
| TANULÁSI EREDMÉNYEK .....                                  | 21 |
| FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK.....                    | 21 |
| FOGALMAK .....                                             | 21 |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b> .....                                 | 21 |
| TÉMAKÖR: .....                                             | 22 |
| Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés ..... | 22 |
| ÓRASZÁM: .....                                             | 22 |
| TANULÁSI EREDMÉNYEK .....                                  | 22 |
| FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK.....                    | 23 |
| FOGALMAK .....                                             | 24 |
| TÉMAKÖR: .....                                             | 25 |
| Otthon – család – életmód .....                            | 25 |
| ÓRASZÁM: .....                                             | 25 |
| TANULÁSI EREDMÉNYEK .....                                  | 25 |
| FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK.....                    | 26 |
| FOGALMAK .....                                             | 27 |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b> .....                                 | 27 |
| TÉMAKÖR: .....                                             | 28 |
| Jeles napok, ünnepek.....                                  | 28 |
| ÓRASZÁM .....                                              | 28 |
| TANULÁSI EREDMÉNYEK .....                                  | 28 |
| FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK.....                    | 28 |
| Témakör: .....                                             | 29 |
| Közlekedés.....                                            | 29 |
| Óraszám:.....                                              | 29 |
| TANULÁSI EREDMÉNYEK .....                                  | 29 |

|                                                            |    |
|------------------------------------------------------------|----|
| FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK.....                    | 29 |
| FOGALMAK .....                                             | 30 |
| JAVASOLT TEVÉKENYSÉGEK.....                                | 30 |
| Technika és tervezés 3-4.évfolyam .....                    | 31 |
| <b>3. évfolyam</b> .....                                   | 33 |
| Témakör.....                                               | 33 |
| Anyagok a környezetünkben .....                            | 33 |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK</b> .....                           | 33 |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK</b> .....            | 33 |
| <b>FOGALMAK</b> .....                                      | 34 |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b> .....                                 | 34 |
| Témakör: .....                                             | 34 |
| Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés ..... | 34 |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK</b> .....                           | 34 |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK</b> .....            | 35 |
| <b>FOGALMAK</b> .....                                      | 36 |
| Témakör: .....                                             | 37 |
| Otthon – család – életmód .....                            | 37 |
| <b>ÓRASZÁM:</b> .....                                      | 37 |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK</b> .....                           | 37 |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK</b> .....            | 38 |
| <b>FOGALMAK</b> .....                                      | 38 |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b> .....                                 | 39 |
| Témakör: .....                                             | 39 |
| Jeles napok, ünnepek .....                                 | 39 |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK</b> .....                           | 39 |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK</b> .....            | 40 |
| <b>FOGALMAK</b> .....                                      | 40 |
| Témakör: .....                                             | 40 |
| Közlekedés.....                                            | 40 |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK</b> .....                           | 40 |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK</b> .....            | 40 |
| <b>FOGALMAK</b> .....                                      | 41 |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b> .....                                 | 41 |

|                                                            |           |
|------------------------------------------------------------|-----------|
| Témakör.....                                               | 42        |
| Anyagok a környezetünkben .....                            | 42        |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK .....</b>                           | <b>42</b> |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK .....</b>            | <b>42</b> |
| <b>FOGALMAK .....</b>                                      | <b>42</b> |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK .....</b>                                 | <b>42</b> |
| Témakör: .....                                             | 43        |
| Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés ..... | 43        |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK .....</b>                           | <b>43</b> |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK .....</b>            | <b>44</b> |
| <b>FOGALMAK .....</b>                                      | <b>45</b> |
| TÉMAKÖR: .....                                             | 46        |
| Otthon – család – életmód .....                            | 46        |
| <b>ÓRASZÁM: .....</b>                                      | <b>46</b> |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK .....</b>                           | <b>46</b> |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK .....</b>            | <b>46</b> |
| <b>FOGALMAK .....</b>                                      | <b>47</b> |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK .....</b>                                 | <b>47</b> |
| Témakör: .....                                             | 48        |
| Jeles napok, ünnepek .....                                 | 48        |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK .....</b>                           | <b>48</b> |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK .....</b>            | <b>48</b> |
| <b>FOGALMAK .....</b>                                      | <b>49</b> |
| Témakör: .....                                             | 49        |
| Közlekedés.....                                            | 49        |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK .....</b>                           | <b>49</b> |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK .....</b>            | <b>49</b> |
| <b>FOGALMAK .....</b>                                      | <b>50</b> |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK .....</b>                                 | <b>50</b> |

## Technika és tervezés 1-2.évfolyam

### Célok, fejlesztendő tanulói kulcskompetenciák

A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával. A tantervben kiemelt szerepet kap a tanulni tudás, az alkalmazás, a problémamegoldáson alapuló alkotás. Ezt szolgálják a kínált tevékenységek, a nevelés, a kompetenciafejlesztés és a műveltségtartalom leírt rendszere, az egyes elemek arányos megjelenítése.

A technika és tervezés tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

**A kommunikációs kompetenciák:** A tantárgy tanulása során a tanuló elképzeléseit, terveit megoszthatja társaival, véleményét ütközteti, a különbségek tisztázásával konszenzusra jut. A tanórákon a csoportban végzett feladatmegoldás során a tanulónak együttműködési készségeit fejlesztve lehetősége nyílik építő jellegű párbeszédre. A tantárgy technikatörténeti ismeretei hozzájárulnak a régi korok – esetleg tájegységenként eltérő – elnevezéseinek megismeréséhez és elsajátításához, amin keresztül bemutatható a gyakorlati tevékenységhez kapcsolódó nyelvhasználat gazdagsága, árnyaltsága és a tájnyelvi értékek.

**A digitális kompetenciák:** A tantárgy olyan értékrendet közvetít, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, az információhoz jutás, az információk értékelése, beépülése a hétköznapi életbe.

**A matematikai, gondolkodási kompetenciák:** A technika és tervezés a természettudományos tantárgyak – környezetismeret, természettudomány 5–6. évfolyam – előkészítésében, a tanult ismeretek szintetizálásában és gyakorlati alkalmazásában tölt be fontos szerepet. A célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszert alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos és műszaki műveltségét, segíti a mindennapi életet.

**A személyes és társas kapcsolati kompetenciák:** A tanuló a másokkal közösen végzett csoportos gyakorlati alkotótevékenységek révén szerez tapasztalatot a csoporttagokkal tervezett együttműködés kialakításának lehetőségeiről és a csoporton belüli vezetői, illetve végrehajtói szerepekről.

**A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:** A tanulóban az iskolai tevékenysége során erősödik a cselekvő tudatosság, amely hozzájárul a munkára vonatkozó igényességhez, az életvitel aktív alakításához, fejlesztéséhez.

Cél a tanulók életében felmerülő gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása. A tanulók a tanulási folyamat során használható (működő, megehető, felvehető stb.) alkotásokat hoznak létre valódi anyagokból, ezekhez az adott életkorban biztonságosan használható szerszámokat, eszközöket alkalmazva.

A tantárgy sajátossága, hogy a tanulási folyamatban központi szerepet kap az ismereteken túlmutató tudásalkalmazás, ezért az értékelés elsősorban az alkotó folyamatra, a munkavégzési szokásokra, az elkészült munkadarabra irányul, és jelentős szerepet kap benne az elért sikerek, eredmények kiemelése, a pozitív megerősítés.

A tantárgy tanulása és tanítása során alkalmazni kell azokat a közismereti tárgyak keretében elsajátított ismereteket, amelyek segíthetnek a mindennapi életben felmerülő problémák megoldásában. Olyan cselekvőképesség kialakítása a cél, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja pedig a megfelelő autonómia és nyitottság, megoldási komplexitás.

A tantárgy rugalmas, cselekvésre építő, tanulás- és tanulócentrikus. A megszerezhető tudás alkalmazható, s ezzel lehetővé teszi a tanuló számára a mindennapi életben használható és hasznos készségek kialakítását.

## **1–2. évfolyam**

Az ember környezetet is átalakító tevékenységének, felelősségének megismerése, megértése nem új feladat az iskolát kezdő tanulók számára. Az óvodai élet során naponta végeztek munka jellegű tevékenységeket, egyrészt az önellátás, önkiszolgálás, másrészt a tárgyalakítás, a kézműves és óvodakerti tevékenységek terén.

Az első nevelési-oktatási szakaszában középpontba kell helyezni az alkotótevékenységet. Célszerűen játékba ágyazott minta és modellkövetés, tapasztalatszerzés, felfedezés, alkotás kell, hogy jellemezze a tanórákon megvalósuló tanulási folyamatot. A környezeti tapasztalások során már kialakult szokásrend, amelyhez életvitelünkkel alkalmazkodunk, s amelynek szervező ismeretei és eseményei a néphagyományok, az ünnepek, a jeles napok.

Kiemelt feladat a kézügyesség életkori sajátosságoknak megfelelő fejlesztése.

### **Az 1–2. évfolyamon a technika és tervezés tantárgy óraszám: 72**

| <b>Témakör neve</b>                                  | <b>óraszám</b>  | <b>1.</b>       | <b>2.</b>       |
|------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|                                                      | <b>összesen</b> | <b>évfolyam</b> | <b>évfolyam</b> |
| Anyagok a környezetünkben                            | 8               | 4               | 4               |
| Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés | 30              | 15              | 15              |
| Otthon – család – életmód                            | 14              | 7               | 7               |
| Jeles napok, ünnepek                                 | 10              | 5               | 5               |
| Közlekedés                                           | 6               | 3               | 3               |
| Szabadon tervezhető óra                              | 4               | 2               | 2               |
| <b>Összes óraszám:</b>                               | <b>72</b>       | <b>36</b>       | <b>36</b>       |

### **1.évfolyam**

**TÉMAKÖR** Anyagok a környezetünkben

**ÓRASZÁM:** 4 óra

**TANULÁSI EREDMÉNYEK**

- az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag



|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|---------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                   | tulajdonságait, felhasználhatóságát                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>FEJLESZTÉSI<br/>FELADATOK ÉS<br/>ISMERETEK</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Az érzékszervek és az érzékelés fajtáinak megismerése</li> <li>– Véleményformálás a társakkal közös tevékenység során</li> <li>– Tevékenység során együttműködési készségek fejlesztése</li> <li>– Környezettudatos döntéshozatal a megismert anyagok használata során</li> <li>– Építő jellegű párbeszéd alkalmazása</li> <li>– Kézügyesség fejlesztése</li> <li>– Természetes és mesterséges anyagok csoportosítása: fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag</li> <li>– Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk</li> <li>– Anyagvizsgálatok érzékszervi úton</li> </ul> |
| <b>FOGALMAK</b>                                   | természetes anyagok, mesterséges anyagok, termékek, magvak, fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag, szín, árnyalat, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi simaság                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b>                              | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Tanulmányi séta: természetes anyagok, levelek, termékek gyűjtése</li> <li>– Anyagok felhasználásának megfigyelése közvetlen környezetünkben</li> <li>– Termésfigurák, termésbábok készítése, figura tervezése, megfelelő formájú és méretű termékek válogatása, becslés, tervezés</li> <li>– Őszi színek megfigyelése, formák összehasonlítása, asszociáció</li> <li>– Levélprésselés módszerének megismerése: levélkép készítése</li> <li>– Magkép készítése</li> </ul>                                                                                                               |
| <b>TÉMAKÖR:<br/>ÓRASZÁM:</b>                      | <b>Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés</b><br>15 óra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>TANULÁSI<br/>EREDMÉNYEK</b>                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |

készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;

- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el;
- saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;
- értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

#### **FEJLESZTÉSI**

#### **FELADATOK ÉS**

#### **ISMERETEK**

- Megfigyelő- és feladatmegoldó képesség fejlesztése
- A kreativitás erősítése
- Együttműködés és véleményformálás támogatása
- Az önkifejezés és a kulturális tudatosság támogatása
- Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése
- Tapasztalás támogatása munkatevékenységek útján
- Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése

- Önálló ismeretszerzés támogatása
- Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat
- A takarékoság iránti igény fejlesztése
- Környezettudatos magatartás támogatása
- Képlékeny anyagok tulajdonságai
- Tárgykészítés képlékeny anyagból
- A papír tulajdonságainak csoportosítása
- Papírmunkák:
  - hajtogatás, gyűrés, sodrás
  - tépés, nyírás
  - díszítés
  - bábkészítés
- A fa tulajdonságai, felhasználása
- Famunkák: /hurkapálca/
  - darabolás
  - csiszolás
  - hegyezés
- A fonalak csoportosítása, felhasználása
- Fonalmunkák:
  - hurkolás
  - fonás

## FOGALMAK

természetes anyag, mesterséges anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, képlékenységi, becslés, mérés, sablon, szálak anyaga, hurkolás, fonás, csomózás, anyagtakarékoság, újrahasznosítás

## TEVÉKENYSÉGEK

- Képlékeny anyagok tulajdonságainak megismerése, anyagvizsgálat érzékszervekkel
- Képlékeny anyagok alakítása: gyúrás, lapítás, gömbölyítés, hengerítés, mélyítés, kivájás, nyújtás, mintázás
- Edényképek, gyöngyök, szélcsengő készítése agyagból
- Sólisztgyurma készítése: figurák, mozgó kompozíció készítése
- Hagyományos mesterségek megismerése

- Papírfajták és tulajdonságaik megismerése, használatuk
- Papír sodrásával, gömbölyítésével, gyűrött és sodrott papírból, papírgömböcskékből őszi fa, őszi kép készítése
- Fatörzs és ágak készítése tépéssel, levelek nyírással, kúpos kialakítás nyírással, ragasztással
- Legyezőhajtással, redőzéssel figurák készítése
- Origamijelek ismerete alapján növény- és állatfigurák hajtogatása
- Ünnepi és farsangi díszek készítése termésekből, papírból. Alaklemez, sablon használatával bábok, társasjáték, puzzle, kreatív játékok készítése
- Ismerkedés a fával, a fa haszna, a faültetés fontossága, a fa tulajdonságainak megfigyelése
- Hurkapálca darabolása, csiszolása, hegyezése
- A hurkapálca töréspróbája
- Kép készítése hurkapálcából
- Mesterségek, műhelyek megismerése
- Különböző fonalak, kötelek, cérnák vizsgálata. Növényi és állati eredet. Hogyan készül? Mire használják?
- Csomók és masni kötése, sodrás.

**TÉMAKÖR:**

**Otthon – család – életmód**

**ÓRASZÁM:**

7óra

**TANULÁSI**

**EREDMÉNYEK**

- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;

**FEJLESZTÉSI  
FELADATOK ÉS  
ISMERETEK**

- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
- Tapasztalatszerzés elősegítése a közvetlen környezet megismerése során
- A környezetátalakítás következményeinek értelmezése
- A környezet- és egészségtudatosság megalapozása
- Ok-okozati összefüggések értelmezése
- Szokásrend kialakítása
- A rendszeresség és a rendszeret iránti igény formálása
- Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat
- A takarékoság iránti igény fejlesztése
- Környezettudatos magatartás támogatása
- Együttműködési képesség kialakítása és erősítése
- Az önismeret fejlesztése
- Lakásfajták csoportosítása
- Lakástervek készítése
- Lakásépítés építőelemekkel
- Erőforrások a háztartásban – áram, gáz, víz
- Lakberendezés
- Egészséges életmód
- Egészséges táplálkozás
- Étkezési szokások, terítés
- Személyi higiénia, tisztálkodás
- Öltözködési szabályok
- Háztartási balesetek

- Munkamegosztás
- Napirend, házirend
- Takarékoskodás
- Környezetvédelem

## FOGALMAK

lakás, otthon, család, életmód, családi ház, lakberendezés, egészséges életmód, táplálkozás, higiénia, testápolás, öltözködés, veszélyforrás, baleset, háztartási baleset, háztartás, házimunka, munkamegosztás, időbeosztás, napirend, szabadidő, takarékoság, környezet, környezetvédelem, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés

## TEVÉKENYSÉGEK

- Saját településünk megismerése: utcák, terek elrendezése, házak, épületek, épülettípusok, lakásfajták
- A ház helyiségei, funkciójuk, berendezésük
- A szoba berendezése
- Családtagok bemutatása, köszönés, bemutatkozás
- Családi munkamegosztás, házimunka és napi tevékenységek, háztartási munkák csoportosítása
- Napirend készítése
- Étkezési szokások, az egészséges táplálkozás alapjai, egészséges életmód
- Napi étrend készítése: élelmiszerek, ételek, italok, vitaminok
- Asztalterítés, asztali illemtan, asztalterítés, szalvétahajtogatás, meghívó, ültetőkártya készítése
- Tisztálkodási szokások: személyi higiéniahoz, testápoláshoz kapcsolódó plakátok készítése
- Napszaknak, évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés: öltöztetőbabák, divatbemutató
- Ruházat tisztántartása, szekrényrendezés
- Környezetünk tisztán tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Veszélyforrások: gyufa, gáz, elektromos áram balesetmentes használata
- Növények a lakásban: növényápolás

Ötletgyűjtés a közvetlen környezetünkben keletkező hulladékok  
újrahasznosítására

**TÉMAKÖR:**  
**ÓRASZÁM**

**Jeles napok, ünnepek**  
5 óra

**TANULÁSI**

**EREDMÉNYEK**

- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

**FEJLESZTÉSI**

**FELADATOK**

**ISMERETEK**

**ÉS**

- Magyarságtudat erősítése
- Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása
- Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása
- Tervek a családban
- Esztétikai érzék fejlesztése
- Közösén átélt élmények és érzések támogatása
- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Március 15.
- Húsvét
- Anyák napja

|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>FOGALMAK</b>      | jeles nap, jelkép, ünnep, népszokás, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, munkaszervezés, dekoráció, esztétika                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Ünnepi díszek, szimbólumok készítése különböző anyagokból: mikulás, karácsonyfa, kokárda, zászló</li> <li>– Csomagolástechnikák: különböző alakú ajándéktárgyak csomagolása</li> <li>– Hímes tojás készítése</li> <li>– Ajándéktárgyak, meghívók, üdvözlőkártyák készítése</li> </ul>                                   |
| <b>Témakör:</b>      | <b>Közlekedés</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Óraszám:</b>      | 3 óra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>TANULÁSI</b>      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>EREDMÉNYEK</b>    | <ul style="list-style-type: none"> <li>– ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;</li> <li>– az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;</li> <li>– rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel.</li> </ul>  |
| <b>FEJLESZTÉSI</b>   | – Saját felelősség felismerése a közlekedésben                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>FELADATOK</b>     | ÉS – Szabálykövető magatartás kialakítása                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>ISMERETEK</b>     | <ul style="list-style-type: none"> <li>– Balesetmentes közlekedés támogatása</li> <li>– Együttműködő és együttérző képesség fejlesztése</li> <li>– Etikus magatartás értelmezése és kialakítása</li> <li>– A gyalogos és kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályainak megismerése</li> <li>– A kulturált és biztonságos járműhasználat megismerése</li> </ul> |
| <b>FOGALMAK</b>      | gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, tömegközlekedési eszközök, kulturált közlekedés, biztonságos járműhasználat                                                                                                                                                                                                                                         |





## 2. évfolyam

### Technika és tervezés

#### Célok, fejlesztendő tanulói kulcskompetenciák

A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával. A tantervben kiemelt szerepet kap a tanulni tudás, az alkalmazás, a problémamegoldáson alapuló alkotás. Ezt szolgálják a kínált tevékenységek, a nevelés, a kompetenciafejlesztés és a műveltségterület leírt rendszere, az egyes elemek arányos megjelenítése.

A technika és tervezés tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

**A kommunikációs kompetenciák:** A tantárgy tanulása során a tanuló elképzeléseit, terveit megoszthatja társaival, véleményét ütközteti, a különbségek tisztázásával konszenzusra jut. A tanórákon a csoportban végzett feladatmegoldás során a tanulónak együttműködési készségeit fejlesztve lehetősége nyílik építő jellegű párbeszédre. A tantárgy technikatörténeti ismeretei hozzájárulnak a régi korok – esetleg tájegységenként eltérő – elnevezéseinek megismeréséhez és elsajátításához, amin keresztül bemutatható a gyakorlati tevékenységhez kapcsolódó nyelvhasználat gazdagsága, árnyaltsága és a tájnyelvi értékek.

**A digitális kompetenciák:** A tantárgy olyan értékrendet közvetít, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, az információhoz jutás, az információk értékelése, beépülése a hétköznapi életbe.

**A matematikai, gondolkodási kompetenciák:** A technika és tervezés a természettudományos tantárgyak – környezetismeret, természettudomány 5–6. évfolyam – előkészítésében, a tanult ismeretek szintetizálásában és gyakorlati alkalmazásában tölt be fontos szerepet. A célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszer alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos és műszaki műveltségét, segíti a mindennapi életet.

**A személyes és társas kapcsolati kompetenciák:** A tanuló a másokkal közösen végzett

csoportos gyakorlati alkotótevékenységek révén szerez tapasztalatot a csoporttagokkal tervezett együttműködés kialakításának lehetőségeiről és a csoporton belüli vezetői, illetve végrehajtói szerepekről.

**A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:**A tanulóban az iskolai tevékenysége során erősödik a cselekvő tudatosság, amely hozzájárul a munkára vonatkozó igényességhez, az életvitel aktív alakításához, fejlesztéséhez.

Cél a tanulók életében felmerülő gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása. A tanulók a tanulási folyamat során használható (működő, megehető, felvehető stb.) alkotásokat hoznak létre valódi anyagokból, ezekhez az adott életkorban biztonságosan használható szerszámokat, eszközöket alkalmazva.

A tantárgy sajátossága, hogy a tanulási folyamatban központi szerepet kap az ismereteken túlmutató tudásalkalmazás, ezért az értékelés elsősorban az alkotó folyamatra, a munkavégzési szokásokra, az elkészült munkadarabra irányul, és jelentős szerepet kap benne az elért sikerek, eredmények kiemelése, a pozitív megerősítés.

A tantárgy tanulása és tanítása során alkalmazni kell azokat a közismereti tárgyak keretében elsajátított ismereteket, amelyek segíthetnek a mindennapi életben felmerülő problémák megoldásában. Olyan cselekvőképesség kialakítása a cél, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja pedig a megfelelő autonómia és nyitottság, megoldási komplexitás.

A tantárgy rugalmas, cselekvésre építő, tanulás- és tanulócentrikus. A megszerezhető tudás alkalmazható, s ezzel lehetővé teszi a tanuló számára a mindennapi életben használható és hasznos készségek kialakítását.

## **1–2. évfolyam**

Az ember környezetet is átalakító tevékenységének, felelősségének megismerése, megértése nem új feladat az iskolát kezdő tanulók számára. Az óvodai élet során naponta végeztek munka jellegű tevékenységeket, egyrészt az önellátás, önkiszolgálás, másrészt a tárgyalkotás, a kézműves és óvodakerti tevékenységek terén.

Az első nevelési-oktatási szakaszában középpontba kell helyezni az alkotótevékenységet.

Célszerűen játékba ágyazott minta és modellkövetés, tapasztalatszerzés, felfedezés, alkotás kell, hogy jellemezze a tanórákon megvalósuló tanulási folyamatot. A környezeti tapasztalások során már kialakult szokásrend, amelyhez életvitelünkkel alkalmazkodunk, s amelynek szervező ismeretei és eseményei a néphagyományok, az ünnepek, a jeles napok.

Kiemelt feladat a kézügyesség életkori sajátosságoknak megfelelő fejlesztése.

**Az 1–2. évfolyamon a technika és tervezés tantárgy óraszám: 72**

| <b>Témakör neve</b>                                     | <b>óraszám<br/>összesen</b> | <b>1.<br/>évfolyam</b> | <b>2.<br/>évfolyam</b> |
|---------------------------------------------------------|-----------------------------|------------------------|------------------------|
| Anyagok a környezetünkben                               | 8                           | 4                      | 4                      |
| Tárgykészítés különböző anyagokból, építés,<br>szerelés | 30                          | 15                     | 15                     |
| Otthon – család – életmód                               | 14                          | 7                      | 7                      |
| Jeles napok, ünnepek                                    | 10                          | 5                      | 5                      |
| Közlekedés                                              | 6                           | 3                      | 3                      |
| Szabadon tervezhető óra                                 | 4                           | 2                      | 2                      |
| <b>Összes óraszám:</b>                                  | <b>72</b>                   | <b>36</b>              | <b>36</b>              |

## 2. évfolyam

|                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>TÉMAKÖR</b>                                 | <b>Anyagok a környezetünkben</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>ÓRASZÁM:</b>                                | 4 óra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>TANULÁSI<br/>EREDMÉNYEK</b>                 | <ul style="list-style-type: none"><li>– az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;</li><li>– alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>FEJLESZTÉSI<br/>FELADATOK<br/>ISMERETEK</b> | <b>ÉS</b> <ul style="list-style-type: none"><li>– Az érzékszervek és az érzékelés fajtáinak megismerése</li><li>– Véleményformálás a társakkal közös tevékenység során</li><li>– Tevékenység során együttműködési készségek fejlesztése</li><li>– Környezettudatos döntéshozatal a megismert anyagok használata során</li><li>– Építő jellegű párbeszéd alkalmazása</li><li>– Kézügyesség fejlesztése</li><li>– Természetes és mesterséges anyagok csoportosítása: fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag</li><li>– Az anyagok fajtái, tulajdonságai, felhasználhatóságuk</li><li>– Anyagvizsgálatok érzékszervi úton</li></ul> |
| <b>FOGALMAK</b>                                | természetes anyagok, mesterséges anyagok, termékek, magvak, fa, papír, fém, textil, fonal, műanyag, szín, árnyalat, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi simaság                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b>                           | <ul style="list-style-type: none"><li>– Tanulmányi séta: természetes anyagok, levelek, termékek gyűjtése</li><li>– Anyagok felhasználásának megfigyelése közvetlen</li></ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

környezetünkben

- Termésfigurák, termésbábok készítése, figura tervezése, megfelelő formájú és méretű termések válogatása, becslés, tervezés
- Őszi színek megfigyelése, formák összehasonlítása, asszociáció
- Kavicsfestés
- Csoportmunkában tájkép készítése magokból kirakott mozaikkal

**TÉMAKÖR:**

**ÓRASZÁM:**

**Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés**

15 óra

**TANULÁSI**

**EREDMÉNYEK**

**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a tevékenysége során;
- alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és felületkezelő műveleteket végez el;
- saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott szempontok szerint reálisan értékeli;
- értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- rendet tart a környezetében;

- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;
- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos munkakörnyezetét;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos munkavégzés során;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

#### **FEJLESZTÉSI**

#### **FELADATOK**

#### **ISMERETEK**

**ÉS**

- Megfigyelő- és feladatmegoldó képesség fejlesztése
- A kreativitás erősítése
- Együttműködés és véleményformálás támogatása
- Az önkifejezés és a kulturális tudatosság támogatása
- Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése
- Tapasztalás támogatása munkatevékenységek útján
- Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése
- Önálló ismeretszerzés támogatása
- Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat
- A takarékoság iránti igény fejlesztése
- Környezettudatos magatartás támogatása
- Képlékeny anyagok tulajdonságai
- Tárgykészítés képlékeny anyagból
- A papír tulajdonságainak csoportosítása

- Papírmunkák:
  - hajtogatás, gyűrés, sodrás
  - tépés, nyírás
  - díszítés
  - bábkészítés
- A fa tulajdonságai, felhasználása
- Famunkák: /hurkapálca/
  - darabolás
  - csiszolás
  - hegyezés
- A fonalak csoportosítása, felhasználása
- Fonalmunkák:
  - hurkolás
  - fonás
  - csomózás

## FOGALMAK

természetes anyag, mesterséges anyag, anyagvizsgálat, anyagi tulajdonság, képlékenység, becslés, mérés, sablon, szálas anyag, hurkolás, fonás, csomózás, anyagtakarékosság, újrahasznosítás

## TEVÉKENYSÉGEK

- Edénykék, gyöngyök, szélcsengő készítése agyagból
- Só-liszt gyurma készítése: figurák, mozgó kompozíció készítése
- Mézeskalács-készítés
- Hagyományos mesterségek megismerése
- Papírfajták és tulajdonságaik megismerése, használatuk
- Fatörzs és ágak készítése levelek nyírással, kúpos kialakítás nyírással, ragasztással
- Origamijelel ismerete alapján növény- és állatfigurák hajtogatása
- Ünnepi és farsangi díszek készítése termésekből, papírból. Alaklemez, sablon használatával bábok, társasjáték, puzzle,



kreatív játékok készítése

- Papírszövés
- Ismerkedés a fával, a fa haszna, a faültetés fontossága, a fa tulajdonságainak megfigyelése
- Marokkó készítése
- Spatulából figurák, könyvjelző és ajándékkísérő készítése
- Kunyhó készítése fonással
- Vesszőfonással ajtókopogtató, mini kosár készítése
- Mesterségek, műhelyek megismerése
- Különböző fonalak, kötelek, cérnák vizsgálata. Növényi és állati eredet. Hogyan készül? Mire használják?
- Bojtkészítés, hármass fonás, körmön fonás, nemezelés, pomponkészítés

**TÉMAKÖR:**

**ÓRASZÁM:**

**Otthon – család – életmód**

7óra

**TANULÁSI**

**EREDMÉNYEK**

**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;
- otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzetait felismeri, és ismeri megelőzésük módját;

**FEJLESZTÉSI  
FELADATOK  
ISMERETEK**

**ÉS**

- takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;
- rendet tart a környezetében;
- törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;
- szelektíven gyűjti a hulladékot;
- ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;
- ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit.
- Tapasztalatszerzés elősegítése a közvetlen környezet megismerése során
- A környezetátalakítás következményeinek értelmezése
- A környezet- és egészségtudatosság megalapozása
- Ok-okozati összefüggések értelmezése
- Szokásrend kialakítása
- A rendszeresség és a rendszeretet iránti igény formálása
- Biztonságos és balesetmentes eszközhasználat
- A takarékoság iránti igény fejlesztése
- Környezettudatos magatartás támogatása
- Együttműködési képesség kialakítása és erősítése
- Az önismeret fejlesztése
- Lakásfajták csoportosítása
- Lakástervek készítése
- Lakásépítés építőelemekkel
- Erőforrások a háztartásban – áram, gáz, víz
- Lakberendezés
- Egészséges életmód
- Egészséges táplálkozás
- Étkezési szokások, terítés
- Személyi higiénia, tisztálkodás
- Öltözködési szabályok
- Háztartási balesetek
- Munkamegosztás
- Napirend, házirend
- Takarékoskodás

## FOGALMAK

### – Környezetvédelem

lakás, otthon, család, életmód, családi ház, lakberendezés, egészséges életmód, táplálkozás, higiénia, testápolás, öltözködés, veszélyforrás, baleset, háztartási baleset, háztartás, házimunka, munkamegosztás, időbeosztás, napirend, szabadidő, takarékoság, környezet, környezetvédelem, hulladék, szelektív hulladékgyűjtés

## TEVÉKENYSÉGEK

- Beszámolók lakóhelyünkről
- Saját településünk megismerése: utcák, terek elrendezése, házak, épületek, épülettípusok, lakásfajták
- A ház helyiségei, funkciójuk, berendezésük
- Építőelemekkel házak építése
- Építés alapformára, körvonalrajz, alaprajz készítése
- Különleges építmények tervezése
- A szoba berendezése: bútorok készítése
- Családtagok bemutatása, köszönés, bemutatkozás
- Családi munkamegosztás, házimunka és napi tevékenységek, háztartási munkák csoportosítása
- Napirend készítése
- Étkezési szokások, az egészséges táplálkozás alapjai, egészséges életmód
- Napi étrend készítése: élelmiszerek, ételek, italok, vitaminok
- Egyszerű ételkészítés
- Asztalterítés, asztali illemtan, asztalterítés, szalvétahajtogatás, meghívó, ültetőkártya készítése
- Tisztálkodási szokások: személyi higiéniához, testápoláshoz kapcsolódó plakátok készítése
- Napszaknak, évszaknak és alkalomnak megfelelő öltözködés: öltöztetőbabák, divatbemutató
- Ruházat tisztántartása, szekrényrendezés
- Környezetünk tisztán tartása. Alapvető takarítószeres és eszközök használata. Veszélyforrások: gyufa, gáz, elektromos áram balesetmentes használata

- Növények a lakásban: növényápolás

**TÉMAKÖR:**  
**ÓRASZÁM**

**Jeles napok, ünnepek**  
5 óra

**TANULÁSI**  
**EREDMÉNYEK**

**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:**

- adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez, készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;
- alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát;
- felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;
- ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.

**FEJLESZTÉSI**  
**FELADATOK**  
**ISMERETEK**

- Magyarságtudat erősítése
- ÉS – Az ünnepléshez kötődő viselkedéskultúra és öltözködéskultúra elemeinek elsajátítása és betartása
- Az ajándékozás kultúrájának elsajátítása
- Tervek a családban
- Esztétikai érzék fejlesztése
- Közösén átélt élmények és érzések támogatása
- Mikulás
- Karácsony
- Farsang
- Március 15.
- Húsvét
- Anyák napja

## FOGALMAK

jeles nap, jelkép, ünnep, népszokás, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra, munkaszervezés, dekoráció, esztétika

## TEVÉKENYSÉGEK

- Ünnepi díszek, szimbólumok készítése különböző anyagokból: mikulás, karácsonyfa, kokárda, zászló
- Csomagolástechnikák: különböző alakú ajándéktárgyak csomagolása
- Hímes tojás készítése
- Ajándéktárgyak, meghívók, üdvözlőkártyák készítése

Témakör:

## Közlekedés

Óraszám:

3 óra

## TANULÁSI

**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a**

## EREDMÉNYEK

**nevelési-oktatási szakasz végére:**

- ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;
- az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;
- rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési, problémamegoldási képességgel.

## FEJLESZTÉSI

- Saját felelősség felismerése a közlekedésben

## FELADATOK

ÉS

- Szabálykövető magatartás kialakítása

## ISMERETEK

- Balesetmentes közlekedés támogatása
- Együttműködő és együttérző képesség fejlesztése
- Etikus magatartás értelmezése és kialakítása
- A gyalogos és kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályainak megismerése
- A kulturált és biztonságos járműhasználat megismerése
- A közlekedési szabályok és a járműhasználat gyakorlása szimulációs és valós közlekedési helyzetekben

## FOGALMAK

gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, tömegközlekedési eszközök, kulturált közlekedés, biztonságos járműhasználat

## JAVASOLT

## TEVÉKENYSÉGEK

- Séta az iskola környékén, figyelemfelhívás a veszélyhelyzetekre: gyalogos és kerékpáros közlekedés, úttesten való átkelés szabályai, közlekedési lámpa jelzéseinek ismerete, közlekedési szituációs játék
- Jelzések, táblák megfigyelése
- Helyes és helytelen viselkedés megfigyelése és elemzése
- Gyalogosokra vonatkozó közlekedési jelzések és táblák megismerése
- Tömegközlekedési eszközök megismerése
- Udvariassági szabályok megismerése és alkalmazása

## Technika és tervezés 3-4.évfolyam

### Célok, fejlesztendő tanulói kulcskompetenciák

A technika és tervezés tantárgy a problémamegoldó gondolkodást, a saját tapasztalás útján történő ismeretszerzést helyezi a középpontba, melynek eszköze a tanórákon megvalósuló kreatív tervező és alkotó munka, a hagyományos kézműves és a legmodernebb digitális technológiák felhasználásával. A tantervben kiemelt szerepet kap a tanulni tudás, az alkalmazás, a problémamegoldáson alapuló alkotás. Ezt szolgálják a kínált tevékenységek, a nevelés, a kompetenciafejlesztés és a műveltségterület leírt rendszere, az egyes elemek arányos megjelenítése. Az ember környezetéről, környezetátalakító tevékenységéről és felelősségének megismeréséről az első két évfolyamon tanári segítséggel szerzett információk birtokában a harmadik és negyedik évfolyamos tanulók már önálló ismeretszerzésre képesek. A munka jellegű tevékenységek sora az életkori sajátosságoknak megfelelően évről évre bővül, az eszközök és szerszámok használata egyre nagyobb biztonsággal történik.

Munkájuk során fokozódik a tanulók önállósága, így már saját terv alapján dolgozva készítik el a munkadarabokat. Egyéni és csoportos munkában is jól szervezeten dolgoznak. Erősödik belső motivációjuk, megélik az alkotás örömét, büszkék munkáikra. Felfedezik és elismerik saját és mások kiemelkedő munkáit, ugyanakkor a hibák azonosítása után képesek a javító szándékú korrigálásra.

A nevelés-oktatás középpontjában az alkotótevékenység, a tapasztalati úton történő tanulás és a munka áll. Mindezt játékos tapasztalatszerzés, felfedezés, alkotás jellemzi. A tanulók rendszerszemléletének kialakulását elősegíti az évszakok körforgásának, a napirendnek, a néphagyományoknak, az ünnepeknek és a jeles napoknak a megismerése.

A technika és tervezés tantárgy a Nemzeti alaptantervben rögzített kulcskompetenciákat az alábbi módon fejleszti:

**A kommunikációs kompetenciák:** A tantárgy tanulása során a tanuló elképzeléseit, terveit megoszthatja társaival, véleményét ütközteti, a különbségek tisztázásával konszenzusra jut. A tanórákon a csoportban végzett feladatmegoldás során a tanulónak együttműködési készségeit

fejlesztve lehetősége nyílik építő jellegű párbeszédre. A tantárgy technikatörténeti ismeretei hozzájárulnak a régi korok – esetleg tájegységenként eltérő – elnevezéseinek megismeréséhez és elsajátításához, amin keresztül bemutatatható a gyakorlati tevékenységhez kapcsolódó nyelvhasználat gazdagsága, árnyaltsága és a tájnyelvi értékek.

**A digitális kompetenciák:** A tantárgy olyan értékrendet közvetít, melynek szerves része a környezet folyamatos észlelése, az információhoz jutás, az információk értékelése, beépülése a hétköznapi életbe.

**A matematikai, gondolkodási kompetenciák:** A technika és tervezés a természettudományos tantárgyak – környezetismeret, természettudomány 5–6. évfolyam – előkészítésében, a tanult ismeretek szintetizálásában és gyakorlati alkalmazásában tölt be fontos szerepet. A célok eléréséhez széles körű, differenciált tevékenységrendszert alkalmaz, mellyel megalapozza a tanulók természettudományos és műszaki műveltségét, segíti a mindennapi életet.

**A személyes és társas kapcsolati kompetenciák:** A tanuló a másokkal közösen végzett csoportos gyakorlati alkotótevékenységek révén szerez tapasztalatot a csoporttagokkal tervezett együttműködés kialakításának lehetőségeiről és a csoporton belüli vezetői, illetve végrehajtói szerepekről.

**A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái:** A tanulóban az iskolai tevékenysége során erősödik a cselekvő tudatosság, amely hozzájárul a munkára vonatkozó igényességhez, az életvitel aktív alakításához, fejlesztéséhez.

Cél a tanulók életében felmerülő gyakorlati problémák megoldási készségének kialakítása, a cselekvés általi tanulás és fejlődés támogatása. A tanulók a tanulási folyamat során használható (működő, megehető, felvehető stb.) alkotásokat hoznak létre valódi anyagokból, ezekhez az adott életkorban biztonságosan használható szerszámokat, eszközöket alkalmazva.

A tantárgy sajátossága, hogy a tanulási folyamatban központi szerepet kap az ismereteken túlmutató tudásalkalmazás, ezért az értékelés elsősorban az alkotó folyamatra, a munkavégzési szokásokra, az elkészült munkadarabra irányul, és jelentős szerepet kap benne az elért sikerek, eredmények kiemelése, a pozitív megerősítés.

A tantárgy tanulása és tanítása során alkalmazni kell azokat a közismereti tárgyak keretében elsajátított ismereteket, amelyek segíthetnek a mindennapi életben felmerülő problémák



megoldásában. Olyan cselekvőképesség kialakítása a cél, amelynek mozgatója a felelősségérzet és az elköteleződés, alapja pedig a megfelelő autonómia és nyitottság, megoldási komplexitás.

A tantárgy rugalmas, cselekvésre építő, tanulás- és tanulócentrikus. A megszerezhető tudás alkalmazható, s ezzel lehetővé teszi a tanuló számára a mindennapi életben használható és hasznos készségek kialakítását.

**A 3. évfolyamon a technika és tervezés tantárgy óraszám: 36 óra.**

| <b>Témakör neve</b>                                  | <b>3. évfolyam</b> |
|------------------------------------------------------|--------------------|
| Anyagok a környezetünkben                            | 4                  |
| Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés | 17                 |
| Otthon – család – életmód                            | 6                  |
| Jeles napok, ünnepek                                 | 6                  |
| Közlekedés                                           | 3                  |
| <b>Összes óraszám:</b>                               | <b>36</b>          |

### 3. évfolyam

| <b>Témakör</b>             | <b>Anyagok a környezetünkben</b>                                                                                                                                                                                                                           |
|----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ÓRASZÁM:</b>            | <b>4 óra</b>                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK</b> | <p>az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;</p> <p>alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.</p> |
| <b>FEJLESZTÉSI</b>         | Véleményalkotás erősítése;                                                                                                                                                                                                                                 |

**FELADATOK ÉS****ISMERETEK**

A társakkal való közös tevékenység támogatása;  
Együttműködési készségek fejlesztése közös tevékenység során;  
Környezettudatos döntéshozatal elősegítése az anyaghasználat során;  
Építő jellegű párbeszéd alkalmazása;  
Kézügyesség fejlesztése;  
Anyagvizsgálat;  
Az anyagok tulajdonságai;  
Az anyagok felhasználási lehetőségei.

**FOGALMAK**

anyag, alapanyag, termék, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat

**TEVÉKENYSÉGEK**

Természetes és mesterséges környezet megfigyelése;  
Különböző termékek, természeti anyagok tapasztalati úton történő megismerése, felhasználása;  
Természetes és mesterséges anyagokból készült tárgyak gyűjtése, csoportosítása, környezettudatos felhasználásuk;  
Természetes és mesterséges anyagok közötti kapcsolat vizsgálata: nyersanyag-alapanyag-termék;  
A környezetátalakító tevékenységek csoportosítása. Az ember környezetalakító tevékenysége és ennek következményei;  
A gyűjtött természetes anyagokból kép készítése;  
Különböző éghajlatú lakások készítése természetes és mesterséges anyagokból

**Témakör:**

**Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés**

**ÓRASZÁM:**

17 óra

**TANULÁSI****EREDMÉNYEK**

adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez,

készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;  
 egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a  
 tevékenysége során;  
 alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és  
 felületkezelő műveleteket végez el;  
 saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott  
 szempontok szerint reálisan értékeli;  
 értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von  
 le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében;  
 felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen  
 környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;  
 rendet tart a környezetében;  
 törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;  
 szelektíven gyűjti a hulladékot;  
 rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési,  
 problémamegoldási képességgel;  
 otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes  
 helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját;  
 takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;  
 tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos  
 munkakörnyezetét;  
 az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;  
 társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos  
 munkavégzés során;  
 felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a  
 munkamegosztás értékét;  
 ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák,  
 hivatások jellemzőit.

**FEJLESZTÉSI  
 FELADATOK ÉS  
 ISMERETEK**

Önálló tervezés és kivitelezés támogatása  
 A kreativitás erősítése  
 Munkafolyamatok algoritmizálása  
 Pontos munkavégzés iránti igény fejlesztése

Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése  
Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése  
A segítségnyújtás és kérés szabályainak értelmezése  
Reális értékelési készség fejlesztése  
Fejlesztő hatású véleményformálás  
Szükséges korrekciók elvégzésének elősegítése  
Balesetmentes eszközhasználat fejlesztése  
A takarékoság iránti igény fejlesztése  
Környezettudatos magatartás támogatása  
Anyagvizsgálatok felhasználhatósági szempontok alapján  
Tárgykészítés képlékeny anyagból  
A papír tulajdonságai, felhasználhatósága

Papírmunkák:

egyenesen, vonal mentén tép, hajtogat  
ollóval egyenesen és körív mentén nyír  
vastagabb anyagokat hajlítás előtt vonalzó mentén bekarcol

A fa tulajdonságai, felhasználása

Famunkák:

darabolás  
csiszolás  
hegyezés

A textilek csoportosítása, felhasználása

Fonalmunkák:

szövés szövőkereten vagy madzagszövőn  
cérnát tűbe fűz önállóan vagy tűbefűző segítségével  
gombvarrás

## FOGALMAK

anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, alaprajz, méret, mérés,  
előöltés, díszítőöltés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás,  
újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés

## TEVÉKENYSÉGEK

- Anyagvizsgálatok végzése a felhasználhatóság szempontjából
- Mit miből készítünk, és miért?
- Figurák, apróbb használati tárgyak készítése képlékeny

anyagokból

- A papír tulajdonságainak vizsgálata, funkciónak megfelelő alkalmazása
- Állatkert és virágos kert készítése hajtogatással
- Térbeli dekorációk papírból, papírcsíkból
- Ajándék- és tároló dobozok készítése karcolással, hajlítással
- Modellek készítése alaklemez segítségével íves és egyenes nyírással
- A fa tulajdonságainak megismerése felhasználhatóság szempontjából
- Képkeret, kulcstartó, kisautó, poháralátét készítése darabolással, csiszolással, hegyezéssel
- A textilek csoportosítása felhasználásuk szerint
- Öltésfajták megismerése: előöltés
- Bábok, kabalafigurák, tűpárna készítése gombvarrással

## **Témakör:**

**ÓRASZÁM:**

## **Otthon – család – életmód**

6 óra

## **TANULÁSI**

## **EREDMÉNYEK**

ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.; felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; rendet tart a környezetében; törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;

**FEJLESZTÉSI  
FELADATOK ÉS  
ISMERETEK**

szelektíven gyűjti a hulladékot;  
ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét;  
ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit  
A környezetátalakítás fontos szabályainak alkalmazása  
Az önállóság fokozása  
A közösségen belüli segítőkészség fejlesztése  
A tevékenységek végzése közben egymás segítő támogatása  
A megszerzett munkatapasztalatok alkalmazása  
Az alkotás örömeinek átélése egyéni és csapatmunkában  
A munkamegosztás előnyeinek kihasználása  
Reális értékelés kialakítása  
A tolerancia és az empátia fejlesztése  
Közösen alkotott szabályok betartása  
Jó szándékú véleményformálás támogatása  
Különböző kultúrák és a másság elfogadása  
Szokásrend kialakítása  
Házak, lakások, otthonok  
Modellkészítés  
Otthon a lakásban  
Otthonunk tárgyai  
Növényápolás  
Egészséges tápanyagok  
Változatos étkezés  
Terítés, tálalás  
Ételkészítés  
Egészséges életmód, napirend  
Öltözködés  
Takarékoskodás  
Munkamegosztás a családban  
Háztartási balesetek  
Környezetvédelem  
**FOGALMAK** ház, lakás, otthon, modell, tápanyagok, életmód, veszélyforrás,  
lakberendezés, baleset, munkamegosztás, időbeosztás,

környezetvédelem, szemét, hulladék

#### TEVÉKENYSÉGEK

- Különböző típusú házak megfigyelése környezetünkben
- Lakópark készítése kisebb dobozokból
- Lakásmodell készítése építőjáték vagy szerelőkészlet segítségével
- Apróbb dobozok segítségével babaház berendezése
- A lakás tisztántartásához napi- és hetirend készítése, ezeknek a munkáknak az elosztása a családban
- A lakásban leggyakrabban található növények ápolásának megismerése
- Az egészséges tápanyagok megismerése, melynek alapján változatos étrend összeállítása
- Egyszerű ételek, italok készítése
- Ünnepi asztal terítése
- Szülinapi zsúr kellékeinek elkészítése
- A tisztálkodáshoz szükséges megfelelő kozmetikumok kiválasztása
- Alkalomhoz illő öltözet és az életkornak megfelelő divat követése

**Témakör:** Jeles napok, ünnepek

6 óra

#### ÓRASZÁM:

#### TANULÁSI

#### EREDMÉNYEK

adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez,  
készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;  
alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait,  
felhasználhatóságát;

|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                           | <p>felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét;</p> <p>ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák, hivatások jellemzőit.</p>                                                                                                                                    |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK</b> | <p>Az ünnepi szokások megőrzése</p> <p>Kulturált ünneplés</p> <p>Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése</p> <p>Nemzeti értékeink és hőseink iránti tisztelet erősítése</p> <p>Mikulás</p> <p>Karácsony</p> <p>Farsang</p> <p>Március 15.</p> <p>Húsvét</p> <p>Anyák napja</p>                           |
| <b>FOGALMAK</b>                           | <p>népszokás, hagyomány, nemzeti érték, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra</p>                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b>                      | <p>Esztétikus dekorációk tervezése és készítése népi, vallási, nemzeti és családi ünnepekre különböző anyagokból</p> <p>Ünnepekhez kapcsolódó egyszerű hagyományos ételek készítése</p> <p>A magyar népviselet és népszokások megismerése</p>                                                                |
| <b>Témakör:</b>                           | <b>Közlekedés</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>ÓRASZÁM:</b>                           | 3 óra                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK</b>                | <p>ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;</p> <p>az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;</p> <p>rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési és problémamegoldási képességgel.</p> |
| <b>FEJLESZTÉSI</b>                        | <p>A tömegközlekedés során alkalmazott magatartás és szokások</p>                                                                                                                                                                                                                                            |



|                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>FELADATOK ÉS</b>  | megszilárdítása                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>ISMERETEK</b>     | <p>A gyalogos és kerékpáros közlekedési szabályok megerősítése</p> <p>Közlekedési eszközök megismerése, környezettudatos használatuk</p> <p>A közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása</p> <p>A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése és megelőzése</p> <p>Figyelem és elővigyázatosság fejlesztése</p> <p>A gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívül</p> <p>Az úttest részei; útburkolati jelek</p> <p>Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken</p> <p>Közlekedési környezetben alkalmazható viselkedési normák</p> |
| <b>FOGALMAK</b>      | <p>úttest, kerékpárút, gyalogosforgalom, tömegközlekedés, helyi és helyközi közlekedés, biztonsági és udvariassági szabályok, térképismeret, útvonalterv</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– A közlekedési eszközök csoportosítása környezetvédelmi szempontból</li> <li>– Társasjáték készítése a gyalogos és a kerékpáros közlekedési szabályokhoz kapcsolódóan</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

## 4. évfolyam

**A 4. évfolyamon a technika és tervezés tantárgy óraszám: 36 óra.**

| <b>Témakör neve</b>                                  | <b>4. évfolyam</b> |
|------------------------------------------------------|--------------------|
| Anyagok a környezetünkben                            | 4                  |
| Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés | 17                 |
| Otthon – család – életmód                            | 6                  |

|                        |           |
|------------------------|-----------|
| Jeles napok, ünnepek   | 6         |
| Közlekedés             | 3         |
| <b>Összes óraszám:</b> | <b>36</b> |

#### 4. ÉVFOLYAM

|                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Témakör</b>                                    | <b>Anyagok a környezetünkben</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| <b>ÓRASZÁM:</b>                                   | 4 óra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>TANULÁSI<br/>EREDMÉNYEK</b>                    | <p><b>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</b></p> <p>az anyagok tulajdonságairól érzékszervi úton, önállóan szerez ismereteket – szín, alak, átlátszóság, szag, keménység, rugalmasság, felületi minőség;</p> <p>alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait, felhasználhatóságát.</p>                                                          |
| <b>FEJLESZTÉSI<br/>FELADATOK ÉS<br/>ISMERETEK</b> | <p>Véleményalkotás erősítése;</p> <p>A társakkal való közös tevékenység támogatása;</p> <p>Együttműködési készségek fejlesztése közös tevékenység során;</p> <p>Környezettudatos döntéshozatal elősegítése az anyaghasználat során;</p> <p>Építő jellegű párbeszéd alkalmazása;</p> <p>Kézügyesség fejlesztése;</p> <p>Anyagvizsgálat;</p> <p>Az anyagok tulajdonságai;</p> <p>Az anyagok felhasználási lehetőségei.</p> |
| <b>FOGALMAK</b>                                   | anyag, alapanyag, termék, fizikai tulajdonság, technológiai tulajdonság, anyagvizsgálat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b>                              | <p>Természetes és mesterséges környezet megfigyelése;</p> <p>Különböző termékek, természeti anyagok tapasztalati úton történő</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

megismerése, felhasználása;  
 Természetes és mesterséges anyagokból készült tárgyak gyűjtése,  
 csoportosítása, környezettudatos felhasználásuk;  
 Természetes és mesterséges anyagok közötti kapcsolat vizsgálata:  
 nyersanyag-alapanyag-termék;  
 A környezetátalakító tevékenységek csoportosítása. Az ember  
 környezetalakító tevékenysége és ennek következményei;  
 A gyűjtött természetes anyagokból kép készítése;  
 Különböző éghajlatú lakások készítése természetes és mesterséges  
 anyagokból

**Témakör:** **Tárgykészítés különböző anyagokból, építés, szerelés**

**ÓRASZÁM:** 17 óra

**TANULÁSI EREDMÉNYEK** **A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-  
 oktatási szakasz végére:**

adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez,  
 készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;  
 egyszerű szöveges, rajzos és képi utasításokat hajt végre a  
 tevékenysége során;  
 alkotótevékenysége során előkészítő, alakító, szerelő és  
 felületkezelő műveleteket végez el;  
 saját és társai tevékenységét a kitűzött célok mentén, megadott  
 szempontok szerint reálisan értékeli;  
 értékelés után megfogalmazza tapasztalatait, következtetéseket von  
 le a későbbi eredményesebb munkavégzés érdekében;  
 felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen  
 környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán;  
 rendet tart a környezetében;  
 törekszik a takarékos anyagfelhasználásra;  
 szelektíven gyűjti a hulladékot;

rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési,  
 problémamegoldási képességgel;  
 otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes  
 helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját;  
 takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel;  
 tudatosan megtartja az egészséges és biztonságos  
 munkakörnyezetét;  
 az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;  
 társaival munkamegosztás szerint együttműködik a csoportos  
 munkavégzés során;  
 felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a  
 munkamegosztás értékét;  
 ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák,  
 hivatások jellemzőit.

**FEJLESZTÉSI  
 FELADATOK ÉS  
 ISMERETEK**

Önálló tervezés és kivitelezés támogatása  
 A kreativitás erősítése  
 Munkafolyamatok algoritmizálása  
 Pontos munkavégzés iránti igény fejlesztése  
 Társas tanulási tevékenységek előtérbe helyezése  
 Felelős szerepvállalás és a munkamegosztás erősítése  
 A segítségnyújtás és kérés szabályainak értelmezése  
 Reális értékelési készség fejlesztése  
 Fejlesztő hatású véleményformálás  
 Szükséges korrekciók elvégzésének elősegítése  
 Balesetmentes eszközhasználat fejlesztése  
 A takarékoság iránti igény fejlesztése  
 Környezettudatos magatartás támogatása  
 Anyagvizsgálatok felhasználhatósági szempontok alapján  
 Tárgykészítés képlékeny anyagból  
 A papír tulajdonságai, felhasználhatósága  
 Papírmunkák:  
 egyenesen, vonal mentén tép, hajtogat  
 ollóval egyenesen és körív mentén nyír

vastagabb anyagokat hajlítás előtt vonalzó mentén bekarcol

A fa tulajdonságai, felhasználása

Famunkák:

darabolás

csiszolás

hegyezés

A textilek csoportosítása, felhasználása

Fonalmunkák:

szövés szövőkereten vagy madzagszövőn

cévnát tűbe fűz önállóan vagy tűbefűző segítségével

díszítőöltés

## FOGALMAK

anyagvizsgálat, termelés, makett, modell, alaprajz, méret, mérés, előöltés, díszítőöltés, veszélyforrás, baleset, segítségnyújtás, újrahasznosítás, szelektív hulladékgyűjtés

## TEVÉKENYSÉGEK

- Anyagvizsgálatok végzése a felhasználhatóság szempontjából
- Mit miből készítünk, és miért?
- Figurák, apróbb használati tárgyak készítése képlékeny anyagokból
- A papír tulajdonságainak vizsgálata, funkcionak megfelelő alkalmazása
- Állatkert és virágos kert készítése hajtogatással
- Térbeli dekorációk papírból, papírcsíkból
- Ötletes képeslapok, meghívók tervezése, készítése
- Vár, papírház vagy manóház készítése kartonpapírból
- Modellek készítése alaklemez segítségével íves és egyenes nyírással
- A fa tulajdonságainak megismerése felhasználhatóság szempontjából
- Képkeret, kulcstartó, kisautó, poháralátét készítése darabolással, csiszolással, hegyezéssel
- A textilek csoportosítása felhasználásuk szerint

- Textilgyűjtemény készítése
- Öltésfajták megismerése: előöltés, díszítő öltések
- Használati tárgyak készítése megfelelő textilből kézi varrással: zsebkendő-, toll- vagy mobiltelefon-tartó
- A szövés technikájának megismerése szövőkeret vagy madzagszövő segítségével

## **TÉMAKÖR:**

## **Otthon – család – életmód**

### **ÓRASZÁM:**

6 óra

### **TANULÁSI**

**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-  
oktatási szakasz végére:**

### **EREDMÉNYEK**

ismeri a családellátó tevékenységeket, melyek keretében vállalt feladatait az iskolai önellátás során munkamegosztásban végzi – terítés, rendrakás, öltözködés, növények, állatok gondozása stb.; felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a munkamegosztás értékét; felismeri, hogy tevékenysége során tud változtatni közvetlen környezetén, megóvhatja, javíthat annak állapotán; otthoni és iskolai környezetének, tevékenységeinek balesetveszélyes helyzeteit felismeri, és ismeri megelőzésük módját; takarékosan gazdálkodik az anyaggal, energiával, idővel; rendet tart a környezetében; törekszik a takarékos anyagfelhasználásra; szelektíven gyűjti a hulladékot; ismeri a tudatos vásárlás néhány fontos elemét; ismeri az egészségmegőrzés tevékenységeit

### **FEJLESZTÉSI**

A környezetátalakítás fontos szabályainak alkalmazása

### **FELADATOK ÉS**

Az önállóság fokozása

## ISMERETEK

A közösségen belüli segítőkészség fejlesztése  
A tevékenységek végzése közben egymás segítő támogatása  
A megszerzett munkatapasztalatok alkalmazása  
Az alkotás örömeinek átélése egyéni és csapatmunkában  
A munkamegosztás előnyeinek kihasználása  
Reális értékelés kialakítása  
A tolerancia és az empátia fejlesztése  
Közösen alkotott szabályok betartása  
Jó szándékú véleményformálás támogatása  
Különböző kultúrák és a másság elfogadása  
Szokásrend kialakítása  
Házak, lakások, otthonok  
Modellkészítés  
Otthon a lakásban  
Otthonunk tárgyai  
Növényápolás  
Egészséges tápanyagok  
Változatos étkezés  
Terítés, tálalás  
Ételkészítés  
Egészséges életmód, napirend  
Öltözködés  
Takarékoskodás  
Munkamegosztás a családban  
Háztartási balesetek  
Környezetvédelem

## FOGALMAK

ház, lakás, otthon, modell, tápanyagok, életmód, veszélyforrás,  
lakberendezés, baleset, munkamegosztás, időbeosztás,  
környezetvédelem, szemét, hulladék

## TEVÉKENYSÉGEK

- Különböző típusú házak megfigyelése környezetünkben
- Lakópark készítése kisebb dobozokból
- Lakásmodell készítése építőjáték vagy szerelőkészlet segítségével

- Apróbb dobozok segítségével babaház berendezése
- A lakás tisztántartásához napi- és hetirend készítése, ezeknek a munkáknak az elosztása a családban
- A lakásban leggyakrabban található növények ápolásának megismerése
- Az egészséges tápanyagok megismerése, melynek alapján változatos étrend összeállítása
- Egyszerű ételek, italok készítése
- Ünnepi asztal terítése
- Szülinapi zsúr kellékeinek elkészítése
- A tisztálkodáshoz szükséges megfelelő kozmetikumok kiválasztása
- Alkalomhoz illő öltözet és az életkornak megfelelő divat követése
- A háztartás gépeinek megismerése, ezek biztonságos használata

## **Témakör: Jeles napok, ünnepek**

6 óra

### **ÓRASZÁM:**

### **TANULÁSI**

### **EREDMÉNYEK**

**A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-  
oktatási szakasz végére:**

adott szempontok alapján egyszerűbb tárgyakat önállóan tervez,

készít, alkalmazza a tanult munkafolyamatokat;

alkotótevékenysége során figyelembe veszi az anyag tulajdonságait,  
felhasználhatóságát;

felismeri az egymásért végzett munka fontosságát, a  
munkamegosztás értékét;

ismeri a környezetében fellelhető, megfigyelhető szakmák,  
hivatások jellemzőit.

### **FEJLESZTÉSI**

Az ünnepi szokások megőrzése



|                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>FELADATOK ÉS ISMERETEK</b>             | <p>Kulturált ünneplés</p> <p>Közös értékek, szokások, hagyományok őrzése</p> <p>Nemzeti értékeink és hőseink iránti tisztelet erősítése</p> <p>Mikulás</p> <p>Karácsony</p> <p>Farsang</p> <p>Március 15.</p> <p>Húsvét</p> <p>Anyák napja</p>                                                                                                                                                                    |
| <b>FOGALMAK</b>                           | <p>népszokás, hagyomány, nemzeti érték, viselkedéskultúra, öltözködéskultúra</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b>                      | <p>Esztétikus dekorációk tervezése és készítése népi, vallási, nemzeti és családi ünnepekre különböző anyagokból</p> <p>Ünnepekhez kapcsolódó egyszerű hagyományos ételek készítése</p> <p>A magyar népviselet és népszokások megismerése: memóriakártyák készítése</p>                                                                                                                                           |
| <b>Témakör:</b>                           | <b>Közlekedés</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>ÓRASZÁM:</b>                           | 3 óra                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>TANULÁSI EREDMÉNYEK</b>                | <p><b>A témakör tanulása hozzájárul ahhoz, hogy a tanuló a nevelési-oktatási szakasz végére:</b></p> <p>ismeri és használni, alkalmazni tudja a legfontosabb közlekedési lehetőségeket, szabályokat, viselkedési elvárásokat;</p> <p>az elvárt feladatokban önállóan dolgozik – elvégzi a műveletet;</p> <p>rendelkezik az életkorának megfelelő szintű problémafelismerési és problémamegoldási képességgel.</p> |
| <b>FEJLESZTÉSI FELADATOK ÉS ISMERETEK</b> | <p>A tömegközlekedés során alkalmazott magatartás és szokások megszilárdítása</p> <p>A gyalogos és kerékpáros közlekedési szabályok megerősítése</p> <p>Közlekedési eszközök megismerése, környezettudatos használatuk</p>                                                                                                                                                                                        |

|                      |                                                                                                                                                                                   |
|----------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                      | A közlekedéssel kapcsolatos veszélyérzet kialakítása                                                                                                                              |
|                      | A közlekedési balesetek lehetséges okainak felismerése és megelőzése                                                                                                              |
|                      | Figyelem és elővigyázatosság fejlesztése                                                                                                                                          |
|                      | A gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályai, lakott területen és lakott területen kívül                                                                                         |
|                      | Az úttest részei; útburkolati jelek                                                                                                                                               |
|                      | Kerékpárosok és gyalogosok viszonya a közösen használt területeken                                                                                                                |
|                      | Közlekedési környezetben alkalmazható viselkedési normák                                                                                                                          |
| <b>FOGALMAK</b>      | úttest, kerékpárút, gyalogosforgalom, tömegközlekedés, helyi és helyközi közlekedés, biztonsági és udvariassági szabályok, térképismeret, útvonalterv                             |
| <b>TEVÉKENYSÉGEK</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>– A közlekedési eszközök csoportosítása környezetvédelmi szempontból</li> <li>– Lakópark készítése úthálózattal, jelzőtáblákkal</li> </ul> |

### **A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén**

- Mindennapokban nélkülözhetetlen praktikus ismeretek – háztartási praktikák – elsajátítása és begyakorlása.
  - Használati utasítások értő olvasása, betartása.
  - A hétköznapijainkban használatos anyagok felismerése, tulajdonságaik megállapítása érzékszervi megfigyelések és vizsgálatok alapján, a tapasztalatok megfogalmazása.
  - Egyszerű tárgyak elkészítése mintakövetéssel.
  - Munkaeszközök célszerű megválasztása és szakszerű, balesetmentes használata.
  - A gyalogosokra vonatkozó közlekedési szabályok tudatos készség szintű alkalmazása.
- A kerékpár használatához szükséges ismeretek elsajátítása.
- Elemi higiéniai és munkaszokások szabályos gyakorlati alkalmazása.